

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ**

2019/2020 ուսումնական տարի

**«ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ
Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր**

1. Սոցիալական ապահովությունը և սոցիալական ապահովագրությունը որպես սոցիալական պաշտպանության իրավունքի ենթաճյուղեր:
2. Սոցիալական ապահովագրության հասկացությունը և ընդհանուր բնութագիրը: Աշխատանքը որպես սոցիալական պաշտպանության հիմնական եղանակ: Աշխատանքային իրավունքի հասկացությունը:
3. Աշխատանքային իրավունքի առարկան, մեթոդը, ֆունկցիաներն ու խնդիրները:
4. Աշխատանքային իրավունքի համակարգը: Աշխատանքային իրավունքի փոխհարաբերությունը իրավունքի մյուս ճյուղերի հետ (կապը և տարբերությունները):
5. «Աշխատանքային իրավունքի աղբյուրներ» հասկացությունը և դասակարգումը:
6. ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության գործողությունը ժամանակի և տարածության մեջ: Դատական պրակտիկայի դերը աշխատանքային օրենսդրության կատարելագործման գործում:
7. Աշխատանքային իրավունքի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը (հասկացությունը և դասակարգումը): Ընդհանուր իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում:
8. Միջճյուղային իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում: Աշխատանքային իրավունքի ճյուղային սկզբունքները:
9. Աշխատանքային իրավահարաբերություններ հասկացությունը, դասակարգումը և առանձնահատկությունները: Աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագումը, փոփոխումն ու դադարումը (իրավաբանական փաստեր):
10. «Աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտներ» հասկացությունը և դասակարգումը: Աշխատողը որպես իրավունքի սուբյեկտ (իրավունակությունը, գործունակությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները): Գործատուն որպես իրավունքի սուբյեկտ (իրավասուբյեկտությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները):
11. Գործատու իրավասու անձի աշխատանքային-իրավական կարգավիճակը: Աշխատողների և գործատուների ներկայացուցչական մարմինները որպես իրավունքի սուբյեկտ: Աշխատանքային իրավունքի այլ սուբյեկտները:
12. «Ժամկետներ» հասկացությունը և տեսակները: Ժամկետները հաշվարկելու կարգը: Հայցային վաղեմության և մարման ժամկետներ:
13. Աշխատանքային իրավունքների և պարտականությունների իրականացման (կատարման) ընդհանուր պայմանները: Աշխատանքային իրավունքների պաշտպանության եղանակները:
14. «Սոցիալական գործընկերություն» հասկացությունը և սկզբունքները:
15. Սոցիալական գործընկերության կողմերը, ձևերը և համակարգը:
16. Կոլեկտիվ պայմանագիր. կոլեկտիվ պայմանագրի հասկացությունը, բովանդակությունը և տեսակները (մակարդակները):

17. Կոլեկտիվ պայմանագիր. կոլեկտիվ պայմանագրի մշակումը, կնքումը, փոփոխումը և դադարումը:
18. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի հասկացությունը և տեսակները:
19. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի քննարկման կարգը: Հաշտեցման հանձնաժողով:
20. Գործադուլի իրավունք. իրականացման հիմքերը, կարգն ու պայմանները: Անօրինական գործադուլի իրավական հետևանքները:
21. Աշխատանքային հարաբերությունների ծագման հիմքերը: Աշխատող վարձելու ընդհանուր և հատուկ պահանջները:
22. Աշխատանքի ընդունման մասին գործատուի կողմից ընդունված անհատական իրավական ակտի բովանդակությունը:
23. Աշխատանքային պայմանագիր. Աշխատանքային պայմանագրի կնքումը փորձաշրջան անցնելու պայմանով:
24. Աշխատանքային պայմանագրի կնքումը ընտրություններում և մրցույթում հաղթող ճանաչված անձի հետ: Աշխատանքային պայմանագրի անվավերությունը և դրա իրավական հետևանքները:
25. Աշխատանքային պայմանագրի տեսակները:
26. Աշխատանքային պայմանագրի էական պայմանների փոփոխումը, աշխատանքային պայմանագրով չնախատեսված աշխատանքների ներգրավելը:
27. «Աշխատանքային ստաժ» հասկացությունը, տեսակները և հաշվարկման կարգը:
28. Աշխատողի վերապատրաստումը, որակավորման բարձրացումը և ատեստավորումը:
29. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների դադարման ընդհանուր բնութագիրը:
30. Աշխատանքային պայմանագրի լուծման դեպքերը:
31. Երաշխիքները աշխատանքային պայմանագիրը լուծելիս:
32. Զանգվածային ազատումների հիմքերն ու կարգը:
33. Աշխատանքային պայմանագրի լուծման ձևակերպումը, արձակման նպաստ վճարելը և վերջնահաշվարկ կատարելը:
34. Գործատուի պարտականություններն աշխատողի անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում: Աշխատողի իրավունքներն իր անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում:
35. Աշխատաժամանակի տեսակները. նորմալ, կրճատ և ոչ լրիվ աշխատաժամանակ:
36. Աշխատաժամանակի ռեժիմը, աշխատաժամանակի գումարային հաշվարկը:
37. Հերթափոխային և գիշերային աշխատանքի իրավական կարգավորումը:
38. Արտաժամյա աշխատանքի իրավական կարգավորումը:
39. «Հանգստի ժամանակ» հասկացությունը և տեսակները: Հանգստյան օրեր, աշխատանքը հանգստյան օրերին:
40. Ամենամյա արձակուրդ. ամենամյա լրացուցիչ և երկարացված արձակուրդներ:
41. Նպատակային (հղիության, ծննդաբերության, երեխայի խնամքի, ուսումնական, պետական կամ հասարակական պարտականություններ կատարելու և չվճարվող արձակուրդներ). տրամադրման կարգը և պայմանները:

42. «Աշխատավարձ» հասկացությունը և կարգավորման մեթոդները:
43. Աշխատավարձի ձևը (վճարման միջոցը) և որոշման չափանիշները:
44. Աշխատավարձի համակարգերը: Աշխատավարձի վճարման պայմանները փոփոխելը:
45. Համատեղությամբ, հանգստյան օրերին, արտաժամյա, տոնական և հիշատակի օրերի աշխատանքի վարձատրությունը:
46. Աշխատանքի վարձատրությունը ոչ լրիվ, կրճատ աշխատաժամանակի, աշխատանքների ծավալի մեծացման, աշխատանքի նորմերը չկատարելու, խոտանի և պարապուրդի դեպքում:
47. Միջին աշխատավարձ: Աշխատավարձի իրավական պահպանությունը:
48. «Երաշխիքներ և փոխհատուցումներ» հասկացությունը և տեսակները:
49. «Աշխատանքային կարգապահություն» հասկացությունը և ամրապնդման միջոցները:
50. Ներքին կարգապահական կանոններ:
51. Աշխատողներին խրախուսելու հիմքերն ու միջոցները:
52. Աշխատողների կարգապահական պատասխանատվության հիմքերը (կարգապահական զանցանքներ). հասկացությունը և տեսակները:
53. Կարգապահական տույժի միջոցները, կիրառման կարգը և բողոքարկումը: Կարգապահական տույժերի գործողության ժամկետը: Տույժը վերացնելը:
54. Աշխատանքային պայմանագրի կողմերի նյութական պատասխանատվության ընդհանուր բնութագիրը:
55. Աշխատողի պատճառած վնասի հատուցումը, վնասի չափը որոշելը:
56. Աշխատողի լրիվ նյութական պատասխանատվությունը:
57. Գործատուի կողմից աշխատողի գույքին պատճառած վնասի հատուցումը:
58. Աշխատողի կյանքին պատճառած վնասը հատուցելը: Աշխատողի առողջությանը պատճառած վնասը հատուցելը:
59. Վնասի հատուցումը գործատուի վերակազմակերպման և լուծարման դեպքում:
60. «Աշխատանքի պաշտպանություն» հասկացությունը, աշխատանքի պաշտպանության կանխարգելիչ և վերականգնողական միջոցառումները: Աշխատանքը ժամանակավորապես դադարեցնելը:
61. Անչափահասների և հաշմանդամների աշխատանքի պաշտպանության առանձնահատկությունները:
62. Հղի և մինչև մեկ տարեկան երեխա խնամող կանանց աշխատանքի պաշտպանության առանձնահատկությունները:
63. Աշխատանքային վեճի հասկացությունը և տեսակները: Աշխատանքային վեճերի քննարկման կարգը: Դատական ակտերի կատարումը:
64. Աշխատանքային օրենսդրության պահպանման նկատմամբ պետական հսկողությունը և վերահսկողությունը: Աշխատանքային օրենսդրության պահպանման նկատմամբ հասարակական վերահսկողությունը:
65. Պատասխանատվության ընդհանուր բնութագիրը. վարչական պատասխանատվությունը և քրեական պատասխանատվությունը:

66. Միջազգային աշխատանքային իրավունքի հասկացությունը: Միջազգային աշխատանքային իրավունքի աղբյուրները:
67. Սոցիալական ապահովագրության տեսակները և ձևերը:
68. Գործազրկություն հասկացությունը, ընդհանուր բնութագիրը, պատճառները և դրսևորման ձևերը:
69. Կենսաթոշակային իրավունքի հասկացությունը, ձևերը և տեսակները:
70. Կուտակային կենսաթոշակային համակարգը որպես կենսաթոշակային ապահովագրության արդիական ձև:
71. Պետական կենսաթոշակային ապահովագրության իրավական կարգավորումը: Անհատական հաշվառումը պարտադիր պետական կենսաթոշակային ապահովագրության համակարգում: Կենսաթոշակների նշանակումը, դրանց չափի փոփոխումը, ինդեքսավորումը և կենսաթոշակների վճարումը:
72. «Առողջության պահպանություն և բժշկական ապահովագրություն». հասկացությունը, տեսակները և ձևերը: Ժամանակավոր անաշխատունակությունը որպես բժշկական ապահովագրության տարատեսակի իրավական կարգավորումը: Ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների չափերը և նշանակման հիմքերը:
73. Մայրության նպաստի չափերը և նշանակման հիմքերը:
74. Արտադրությունում դժբախտ դեպքերից և մասնագիտական հիվանդություններից ապահովագրության հասկացությունը, սկզբունքները և կարգավորման իրավական հիմքերը:
75. Արտադրությունում դժբախտ դեպքերից և մասնագիտական հիվանդություններից ապահովագրության տեսակները, փոխհատուցման դեպքերը և վճարման չափերը:
76. Սոցիալական ապահովագրության և ապահովության համակարգի ֆինանսավորման սկզբունքները և աղբյուրները: Վերահսկողությունը ֆինանսական միջոցների ծախսման նկատմամբ:
77. Սոցիալական ապահովության իրավունքի հասկացությունը, տեսակները, մեթոդը, սկզբունքները և աղբյուրները: Սոցիալական ապահովության իրավունքի համակարգը:

Իրավագիտության ամբիոնի վարիչ՝

Ա.Եզեկյան

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ա) նորմատիվ իրավական ակտեր

1. ՀՀ Սահմանադրություն
2. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք
3. ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք
4. «Քաղաքացիական ծառայության մասին» ՀՀ օրենք
5. «Զբաղվածության մասին» ՀՀ օրենք
6. «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենք
7. «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենք
8. «Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին» ՀՀ օրենք

բ) հիմնական գրականություն

9. Խրոպանյուկ Վ.Ն. Պետության և իրավունքի տեսություն, Երևան, ԳՈՇ, 1997թ.
10. Աշխատաշուկայի պետական կարգավորման հիմնախնդիրները (Հայաստանի Հանրապետության օրինակով), Ա.Մ.Սարգսյան, Ատենախոսություն, 2004թ.
11. Հակաստանի Հանրապետության սոցիալական ոլորտի ժողովածու 2004թ.
12. ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրքը՝ իրավական ակտերի հղումներով և ՀՀ քրեական, հարկային, քաղաքացիական, վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքերով պատասխանատվություն սահմանող դրույթներով, Երևան, 2018թ.
13. Куренной А.М., Трудовое право: на пути к рынку. М., Дело, 1997
14. Трудовое право. Учебник. Под редак. О.В.Смирнова, М., “Статус ЛТД”, 1996
15. Право социального обеспечения М.О. Буянова и др. 2004г.
16. Право социального обеспечения М.О. Буянова и др. 2001г.
17. Социальная работа, теория и организация. под ред П.П. Украинец, 2005г.
18. Содержание и методика социальной работы, Е.А Сигида и другие, 2004г.
19. Трудовое и социальное право России, под ред. Л.Н.Анисимова, 1999г.

գ) լրացուցիչ գրականություն

20. Սոցիալական ոլորտի բառարան 2005թ. Ա. Եսայան
21. Социальное законодательство авторский коллектив Азарова Е.Г. и др. 2005г.
22. Право социального обеспечения под ред. Гусова К.Н. 1999г.
23. Букреев В.И. Римская И.Н. Этика права, учебное пособие, 1998г.
24. Право, под ред. Н.А. Тепловой и М.В. Малинкович.1997г.
25. Практикум по праву социального обеспечения, Е.Е.Мачульская 1998г.

դ) ինֆորմացիային կայքեր

1. www.arlis.am/
2. president.am
3. parliament.am
4. e-gov.am